

f. Eks. med Hensyn til den lokale Forsøgsvirksomhed paa Planteavlksomraadet, med Hensyn til Forevisningsmarker, Udstillinger o. s. v., Konkurrencer mellem hele Markbrug. Ogsaa en Sag som Oprettelsen af Landbrugskursus for det mindre Landbrug, der har været til stor Gavn for dette, er rejst af Landboforeningerne. Det samme gælder Husmandssagen, Arbejdet for det mindre Landbrugs Fremgang i det hele.

Landboforeningerne have gammel Rod i Landet. Jeg skal nævne, at de første, som kom frem, ere Landøkonomisk Forening for Maribo Amt, der blev stiftet 1809, Patriotisk Selskab paa Fyn 1810, Randers Amts Landhusholdningsselskab 1810, Holbæk Amts landøkonomiske Forening 1812. Det var i en fattig og trang Tid, at disse Foreninger rejstes, og de havde ogsaa Sigte paa at hjælpe andet end Landbruget. I den følgende Tid sker der saa ikke nogen særlig Dannelse af Foreninger, før vi naa til omkring 1840. Saa oprettes en Række Landboforeninger, der dels kaldes landøkonomiske Foreninger, dels Landboforeninger, men det var navnlig det sidste Navn, der slog igennem og blev deres Kendingsnavn. Denne Udvikling fortsættes saa de følgende Aar, og nu staa vi med en Organisation af 120 Landboforeninger, omfattende hvert Sogn i Landet og tællende omtrent 90,000 Medlemmer. Det er en fast Organisation, og den arbejder uden nogen som helst partipolitisk Tendens, alene med landøkonomiske Formaal for Øje. Er der nogen Organisation, der kan kaldes Landbrugets Fagforening, bliver det Landboforeningerne. Derfor maa man, naar Talen er om Husdyrbruget, ikke se bort fra, at disse Foreninger fremdeles i høj Grad ville være Grundlaget for dette Arbejde, og det, de have haft at administrere af Statsbevillinger, have de bestyret paa en saadan Maade, at Centraladministrationen aldrig har haft nogen Grund til Klage.

Landboforeningerne repræsentere baade Husdyravlen og Husdyrbruget, fordi de i fuldeste Omfang repræsentere Landmændene selv. De staa nu saa stærkt, at Staten gerne noget kunde opgive sit Formynderskab, men desværre synes dette Lovforslag mig i saa Henseende væsentlig at staa paa samme Stade som den første Husdyrlov, den, vi fik 31. Marts 1852. Derefter valgte Landboforeningerne ogsaa selv Dommerne ved Skuerne og uddelte Præmier efter Regler, de selv vedtog, men det kan ikke nægtes — og det har været iøj-

nefaldende for mig —, at der i det Lovforslag, der her foreligger, paabydes flere Regler og Forskrifter, end der hidtil har været. Som jeg senere skal komme tilbage til, ønsker jeg Landboforeningernes Stilling mere fri ved Præmiering paa Skuer, alt efter de stødige Forhold. Thi Forholdene ere nu en Gang forskellige her i Landet. De Regler, der passe et Sted, passe ikke et andet Sted. Men endvidere ønsker jeg Statshingsteskuerne og Statstyreskuerne ophævede og lagte ind under Landboforeningerne. Jeg kan ikke se, at Staten er særlig kvalificeret til eller har særlig Adkomst til at lede denne Bedømmelse. Bedømmelsen af de ældre Dyr er nemlig efter min Mening ingenlunde vanskeligere, men netop lettere end den af de unge Dyr, og Landboforeningerne kunne sikkert faa Bedømmelsen udført lige saa godt og meget billigere, end Statsskuekommissionerne kunne. Det fremgaar af, at der til dette Formaal, selve Bedømmelsen, aarlig medgaar omtrent 36,000 Kr. Og man tro nu ikke, at Statsdyrskuerne paa Avlens Omraade kunne udrette noget mod Landboforeningernes, det vil sige Landmændenes, Villie. Det kan ikke nytte noget, om man fra den Side vilde søge at gennemføre Principper, som Landboforeningerne, Landmændene, ere imod, det fører ingenting til. Derfor mener jeg, at skulle vi nu afstaa betydelige Beløb ved denne Revision, lad saa Landboforeningerne faa noget mere frie Hænder. Afskaf Statsdyrskuekommissionerne, saa spare vi noget og kunne slette Halvdelen af Paragrafferne i dette Forslag. Og det kan efter min Mening alt sammen ske uden nogen som helst Skade for Avlen.

Naar jeg dernæst vil rette nogen Kritik mod de enkelte Paragraffer, vil jeg, ikke som en Undskyldning derfor, men som en Forklaring derpaa, tillade mig at nævne min Adkomst dertil. Jeg ser den deri, at jeg i en halv Snes Aar har haft den Ære at være Formand for Landets største Landboforening, Aalborg Amts Landboforening, der tæller mellem 5,000 og 6,000 Medlemmer, og jeg mener der at have opnaaet nogen Erfaring med Hensyn til det Spørgsmaal, der her er paa Tale. Jeg vil opkaste det Spørgsmaal, der er rejst fra mange Sider: Er Dyrskuernes Tid som et berettiget Led i Arbejdet paa Avlens Fremme forbi? Mange mene det. Jeg vil besvare Spørgsmaalet med et Nej. Kendsgerningerne vise, at der endnu er meget stor Interesse for Dyrskuer, og det er min Overbevisning, at de